

อู่ราคาพลังงาน ต้องมีวินัย

ดวงนภา ประเสริฐพงษ์

สถานการณ์ราคาน้ำมันในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ส่งสัญญาณปรับเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ล่าสุดระดับราคาน้ำมันดิบอยู่ที่ 85 ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล และมีโอกาสไต่ระดับไปถึง 100 ดอลลาร์/บาร์เรลภายในปีนี้ สาเหตุหลักมาจากปัจจัยต่างประเทศทั้งการประกาศของสหรัฐคว่ำบาตรประเทศอิหร่าน มาตรการส่งออกน้ำมันที่ลดลง รวมถึงสงครามการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐ

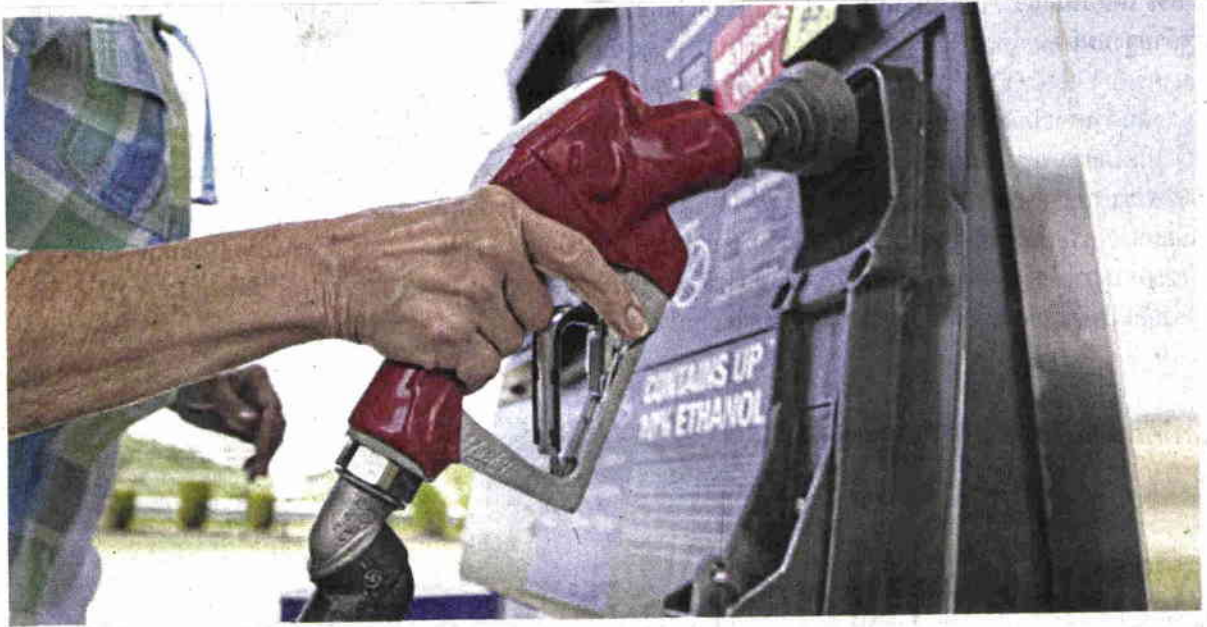
แม้สำนักงานสารสนเทศด้านการพลังงานของรัฐบาลสหรัฐจะยืนยันว่าสต็อกน้ำมันดิบของสหรัฐเพิ่มขึ้น 8 ล้านบาร์เรลในสัปดาห์ที่ผ่านมา ซึ่งมากกว่าที่นักวิเคราะห์ในโพลสำรวจของเอสแอนด์พี โกลบอล แพลทส์ คาดการณ์ว่าสต็อกน้ำมันดิบจะเพิ่มขึ้น 2.76 ล้านบาร์เรล แต่ราคาก็ยังคงอยู่ในระดับสูง ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยทำให้ราคาขายปลีกทยอยปรับขึ้นแทบทุกสัปดาห์ ตามราคาน้ำมันในตลาดโลก

สิ่งที่กระทรวงพลังงานเป็นกังวลคือความพยายามรักษาระดับราคาน้ำมันดีเซลไม่ให้เกินลิตรละ 30 บาท และราคาก๊าซหุงต้ม (แอลพีจี) ไม่ให้เกินถัง (ขนาด 15 กก.) ละ 363 บาท จะสามารถพยุงราคาได้นานแค่ไหน จากการใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมาเป็นเครื่องมือในการดูแลราคาเพื่อไม่ให้ประชาชนได้รับผลกระทบจนส่งผลต่อค่าครองชีพ

เมื่อสอบถามถึงสถานะกองทุนน้ำมันฯ ล่าสุด มีเงินสะสมอยู่ 25,142 ล้านบาท แยกเป็นบัญชีน้ำมัน 29,213 ล้านบาท ส่วนบัญชีแอลพีจีติดลบอยู่ที่ 4,071 ล้านบาท

ทั้งนี้ การตัดสินใจของภาครัฐเลือกตรึงราคาพลังงานโดยใช้สูตรเดิมคือ เงินกองทุนน้ำมันฯ อุดหนุนราคาต่อไป สุ่มเสี่ยงที่เงินหน้าตักจะทยอยลดลง หากสถานการณ์การเมืองโลกรุนแรง จนทำให้ราคาน้ำมันพุ่งต่อเนื่อง

รัฐควรมีขอบเขตการใช้เงินกองทุนน้ำมันฯ ที่เหมาะสม โดยเฉพาะเงื่อนไข

ดีเซล 30 บาท เพราะถูกใช้เป็นเครื่องมือหาเสียงมาหลายสิบปี จนบางครั้งไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ราคาน้ำมันที่แท้จริงเท่าไรนัก หากจะอ้างว่าพุงราคาเพื่อไม่ให้กระทบภาคขนส่ง คงมีเพียงบางส่วนเท่านั้น เพราะปัจจุบันรถบรรทุกส่วนใหญ่เลือกใช้ก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์หรือเอ็นจีวี แทบทั้งนั้น แม้จะปล่อยลดอัตราค่าแต่ก็ยิ่งถูกกว่าเมื่อเทียบกับน้ำมัน

ยิ่งไปกว่านั้น รถยนต์ส่วนบุคคลรุ่นใหม่ๆ จากยุโรป ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล ย่อมได้รับอานิสงส์จากการอุดหนุนราคาครั้งนี้ด้วย

อย่างไรก็ตาม หากรัฐบาลยังอุดหนุนราคาต่อไปอาจจะทำให้เงินกองทุนน้ำมันฯ หมดลงได้ในอนาคต ดังเช่นในอดีตที่ติดลบถึงระดับแสนล้านบาทมาแล้ว

ศิริ จิระพงษ์พันธ์ รมว.พลังงาน กล่าวว่า กระทรวงพลังงานยังคงยืนยันที่

จะอุดหนุนราคาแอลพีจีและราคาน้ำมันดีเซลไปจนถึงสิ้นปี เพื่อบรรเทาผลกระทบค่าครองชีพให้แก่ประชาชน โดยวงเงินอุดหนุนน้ำมันดีเซลไม่เกิน 6,000 ล้านบาท และสำหรับแอลพีจีไม่เกิน 7,000 ล้านบาท รวมเป็นวงเงินรวมกว่า 1.3 หมื่นล้านบาท

แนวโน้มราคาน้ำมันดิบตลาดโลก ระยะสั้นจะเคลื่อนไหวอยู่ในระดับ 80 กว่าดอลลาร์/บาร์เรล ไปจนถึงต้นปีหน้า และหากเป็นไปตามนักวิเคราะห์ประเมินมีโอกาสที่ราคาจะปรับขึ้นไปอยู่ที่ระดับ 90-100 ดอลลาร์/บาร์เรล เนื่องจากมีความกังวลต่อมาตรการคว่ำบาตรอิหร่านของสหรัฐอเมริกาที่จะมีผลในวันที่ 4 พ.ย. นี้ แต่ในช่วง 1 สัปดาห์ก่อน และ 1 สัปดาห์หลังจากวันที่ 4 พ.ย. คาดว่าจะเป็นช่วงที่ราคาอ่อนไหวมากระยะหนึ่ง

ขณะที่ มนูญ ศิริวรรณ นักวิชาการ

อิสระด้านพลังงาน กล่าวว่า การอุดหนุนราคาพลังงานขึ้นอยู่กับว่ารัฐบาลจะรับภาระได้สูงสุดเท่าใด โดยสถานการณ์ที่ต้องจับตาคือ อิหร่านจะถูกคว่ำบาตรจากสหรัฐมากน้อยแค่ไหน ถ้ามีการคว่ำบาตรรุนแรงจะส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันมากเพิ่มขึ้นไปด้วย แม้จะมีความเป็นห่วงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แต่เชื่อว่ากระทรวงพลังงานมีความสามารถในการรับมือ โดยกองทุนมีหน้าที่หลักในการรักษาเสถียรภาพ

อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่สุดในสถานการณ์ที่ราคาพลังงานอยู่ในช่วงขาขึ้นนี้ กระทรวงพลังงานควรเร่งรัดให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการประหยัดพลังงานควบคู่ไปด้วย เพราะการพุงราคาเพื่อให้น้ำมันราคาถูกจะทำให้ปริมาณการใช้ยิ่งเพิ่มตามไปด้วย นั่นหมายความว่ารัฐก็ต้องใช้เงินในการชดเชยราคาสูงตามไปด้วย ■